

Behaviour Based Safety

Nieuwe trend?

Wat is het?

Wanneer start je ermee?

Wat zijn de belangrijkste aandachtspunten?

Wat zijn de valkuilen?

SHAPING *the* FUTURE *with* PLASTICS

Behaviour Based Safety

Nieuwe trend?

Wat is het?

SHAPING *the* FUTURE *with* PLASTICS

Behavioural based safety (BBS)

Wat is het?

- Vele verschillende benamingen (People-Based Safety, Employee positive reinforcement, Human factor, Organization Behavior Management, ...)
- BBS is gericht op het verminderen van risico's door in te spelen op het gedrag van medewerkers.
- Observatie- en feedbackproces, die veilige handelingen stimuleren en risicovolle handelingen verminderen, zijn vaste onderdelen.
- Meer en meer komt "ABC analyse" naar voor (gevolg stuurt gedrag)
- Medewerkers worden ook meer actief betrokken bij het beleid.
- Er is niet één BBS aanpak en maatwerk is vereist. Het inpassen in de bedrijfscultuur is hier een belangrijke voorwaarde.

Menselijk falen?

Gedragsverandering van wie?

- 98 % van ongevallen veroorzaakt door menselijk falen
- 2% “act of god”

Menselijk falen van wie?

- Uitvoerder die bv. procedures niet toepast, PBM's niet gebruikt, ...
- Proces- of projectverantwoordelijk die bv. codes van goede praktijk niet volgt, niet zorgt voor aangepaste tekeningen, schema's en procedures, ...
- Afdelingsverantwoordelijke die bv. productie boven veiligheid stelt, opleiding niet belangrijk vindt, werkoverleg overbodig vindt, ...
- Aankoper die minderwaardige materialen aankoopt om de kosten te drukken, ...
- Directie die bv. niet de vereiste middelen voorziet, ...
- ...
- of is het de preventieadviseur zelf die

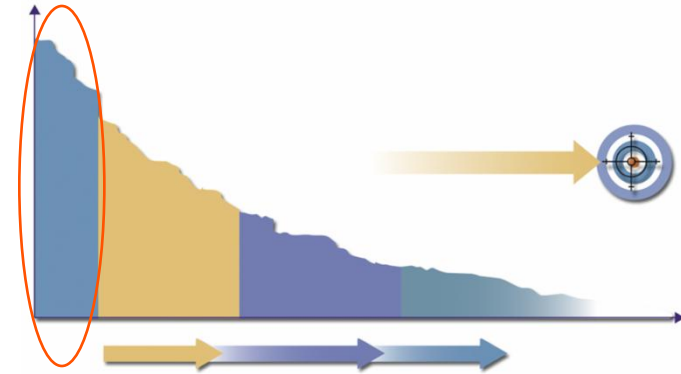
Behaviour Based Safety Nieuwe trend?

Wanneer start je ermee?

SHAPING *the* FUTURE *with* PLASTICS

Zelfbehoud

- Enkele kenmerken

- Installaties niet conform de wettelijke vereisten
- Crash onderhoud, we herstellen het als het stuk is
- Veiligheid is de verantwoordelijkheid van de veiligheidsdienst (als die er al is)
- Alle aandacht naar productie, veiligheid is een noodzakelijk kwaad
- Ernst- en frequentiegraad van ongevallen duidelijk boven het sector gemiddelde
- Arbeidsongeval is de schuld van de werknemer

- Aanpak

- Bespreek een concreet plan van aanpak met de werkgever en overheid om de installaties conform de wettelijke vereisten te krijgen..
- Zorg voor zichtbare, voornamelijk technische veranderingen
- Probeer te overleven

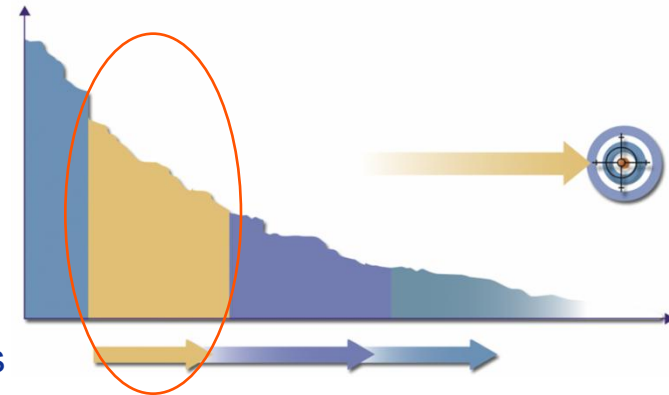
Systembenadering - Duidelijke verantwoordelijkheden

- Enkele kenmerken

- Installaties conform de wettelijke vereisten
- Preventief onderhoud, waarom wachten tot het stuk is
- Veiligheid wordt de verantwoordelijkheid van de hiërarchische lijn (HL)
- Productie, kwaliteit en veiligheid evenwaardig
- Ernst- en frequentiegraad van ongevallen onder sector gemiddelde
- “Schuld”vraag bij een arbeidsongeval verdwijnt naar de achtergrond

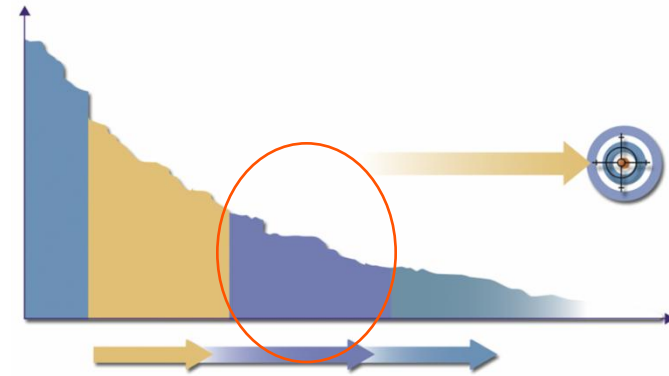
- Aanpak

- Duidelijke richtlijnen en verantwoordelijkheden – systeembenadering (ISO, OHSAS,..)
- Betrokkenheid van HL en werknemers
- Stimulering van incidentmeldingen.

Zorg voor mezelf

Observeer, Reageer, Handel

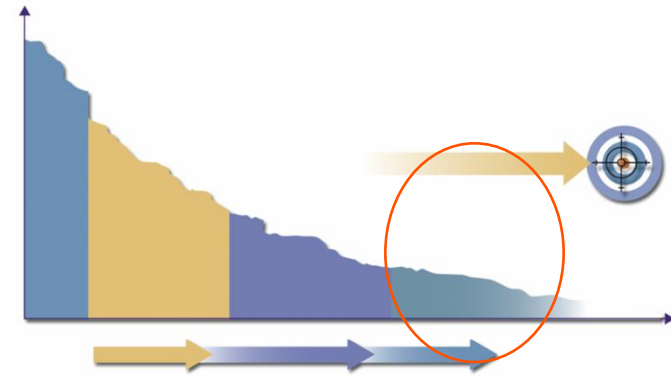
- Kenmerken

- Veiligheid is de verantwoordelijkheid van iedereen
- Als er een keuze gemaakt moet worden tussen productie, kwaliteit en veiligheid staat veiligheid voorop. “Als het niet veilig kan, doen we het helemaal niet”
- Ernst- en frequentiegraad van ongevallen ver onder sector gemiddelde
- Leren uit ongevallen van andere vestigingen, bedrijven – benchmarking

- Aanpak

- HL zichtbaar op de werkvloer (Observatierondgangen,
- Programma gericht op gedrag – “wat kan ikzelf doen” om de veiligheid te verbeteren
- Veiligheidsprestatieparameters in jaarlijkse prestatiebeoordeling van HL

Zorg voor de anderen

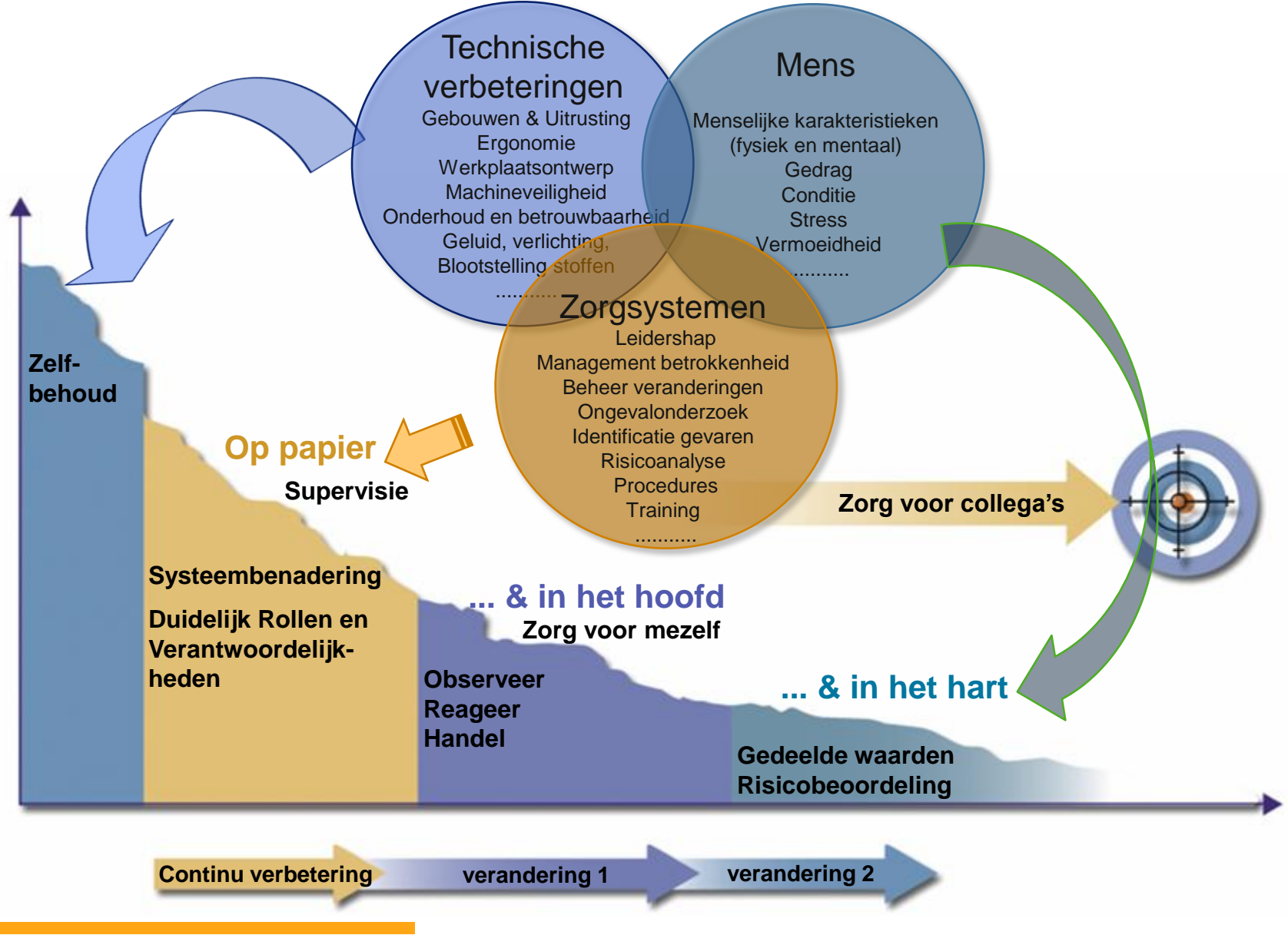

- Kenmerken

- VGM ook belangrijk buiten het bedrijf – “24 urenzorg”
- VGM is een natuurlijk onderdeel van de dagelijkse bedrijfsvoering.
- Ondersteuning en begeleiding van VGM programma’s van derden

- Aanpak

- Alle medewerkers betrokken in Observatierondgangen
- Derden volledig gelijkgesteld met eigen medewerkers (opleiding en training, werkgroepen,)
- Proactieve veiligheidsprestatieparameters in jaarlijkse prestatiebeoordeling van HL
- Participatie in programma’s zoals:
 - World Safety Declaration
 - European Road safety charter

Behaviour Based Safety Nieuwe trend?

Belangrijkste aandachtspunten? Praktijkervaring Borealis

**Onze voormalige CEO John Taylor:
“I don’t want anyone to get hurt while working in Borealis”**

9 kwartalen om de TRI frequentie van 9 naar 4 te brengen

Resultaten “Sterkte/zwakte analyse”

Sterke punten

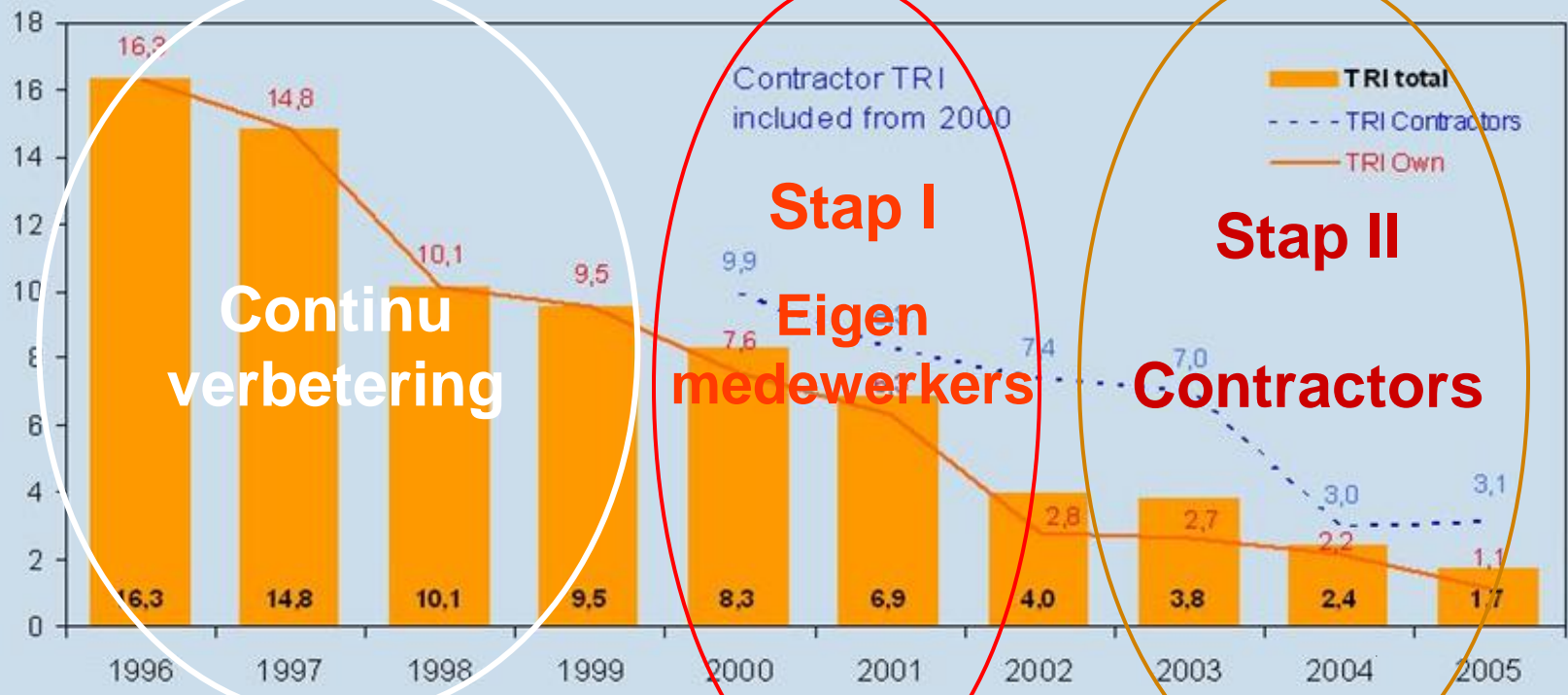
- Netwerking tussen vestigingen
- Veiligheid is wezenlijk onderdeel van projecten
- Procedures & systemen bestaan
- Personeel is veiligheidsbewust
- Aantal goed werkende tools
- Technisch OK
- Beloningsystemen voor VGM prestaties
- Meer gebruik/kennis procedures
- VGM rondgangen en interne audits
- Attitude positief
- Systeem geborgd
- Risicoanalyse bij wijzigingen

Punten ter verbetering

- Veiligheid niet altijd prioritair (vrachtwagenchauffeurs)
- Actie op rondgangen niet altijd vlug (kost!)
- Wie is verantwoordelijk voor wat?
- Cultuur contractors is verschillend
- Weinig onderlinge sociale controle
- Communicatie dag - ploegen
- Correctieve actie niet altijd aanvaard door vakbonden
- Voornamelijk technische oplossingen
- Standaardisatie tussen installaties
- Te veel procedures (niet gekend) -> eigen werkmethode (oww comfort - snelheid)
- Up to date procedures?
- Gedoogcultuur naar onveilig gedrag - Prioriteit veiligheid!!

TRI Frequentie, Eigen medewerkers vs. Contractors 1996 - 2005

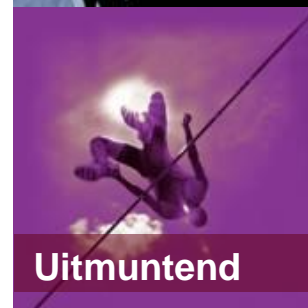
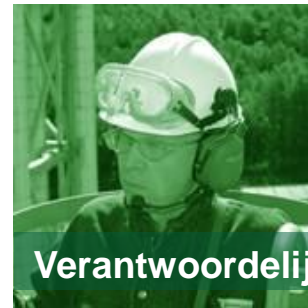
TRI Frequency, Own vs Contractors 1996-2005

“Stapverandering in veiligheid” belangrijkste elementen

- DSR's ter ondersteuning om de juiste accenten te leggen
- Opleiding: alle werknemers 1, leidinggevenden 3 dagen
- Focus op gedragverandering
- Nadruk op de menselijke factor bij incidentonderzoek.
“Ieder incident kan voorkomen worden”
- Integratie in de waarden van het bedrijf
- 3 nieuwe subcomités: “Incident onderzoek”, “On the job training” en “Observatierondgangen” (in 2008 werd een “Procesveiligheid” comité toegevoegd)
- Observatie rondgangen – leidinggevenden 20/jaar

Als het niet veilig kan, doen we het niet

Programma voor leidinggevenden

Systems that work for middle management

- Inleiding: Ex - board / VP afgevaardigde - Waarom stapverandering?
- Resultaten van interne audit ⇔ Sterkte/zwakte analyse
- Veiligheid integreren – wie is verantwoordelijk voor wat
- Betrokkenheid en engagement voor veiligheid – “Walk the talk”
- Observatierondgangen ↔ VGM rondgangen
- Betrokkenheid stimuleren ↔ Eigenaarschap creëren
- Praktijktraining observatierondgang
- Actieplannen - Persoonlijk engagement
 - Gedragsregels
 - Observatierondgangen – Doelstelling: 20 rondgangen per jaar / leidinggevende

Gedragsregels opgesteld door management

- **Voorbeeldfunctie**

Ik geef het goede voorbeeld en volg alle regels

- **Focus op gedrag**

Ik waardeer goed gedrag, spreek anderen aan op “risico gedrag” en wens er ook zelf op aangesproken te worden

- **Actief voorkomingprincipe**

Ik ben actief in het herkennen en voorkomen van onveilige handelingen & situaties

- **Orde en netheid**

Ik zorg voor een ordelijke, nette en veilige werkomgeving

- **Werkvoorbereiding**

Ik bereid mijn werk goed voor en onderneem niets wat onveilig is

Inhoud operator trainingsprogramma

De werkplek veilig maken: acties die medewerkers kunnen ondernemen.

- Inleiding: afgevaardigde management - Waarom stapverandering?
- Ongevallen: Gevolgen, Incident recall, oorzaken, hoe voorkomen
- Herkennen van veilige en risicovolle toestanden / handelingen:
 - ijsbergprincipe, gevarenpiramide, belang van bijna ongeval meldingen
 - foto's & filmfragmenten - reflectie naar eigen werkomgeving
- Aandacht voor veiligheid:
 - take 2 – aandachtspunten voor, na en tijdens het werk
 - redenen onveilig handelen
- Collega's aanspreken: observeer, reageer, focus op mogelijke gevolgen
- Observatierondgangen
- Persoonlijk engagement – Wat ga ik veranderen?

Als het niet veilig kan,
doen we het helemaal niet

TAKE II

Eerst denken ... dan doen

VGM rondgang ↔ Observatierondgang

VGM inspectierondgangen

- Nadruk op uitrusting / werkvoorwaarden (resultaat van gedrag in het verleden)
 - Doorlichtingen (kritische procedures)
 - Veiligheid installaties en machines
 - Fysieke conditie evaluatie
- “Wat is niet in orde” - negatief
- Frequentie opgenomen in jaarplanning volgens risiconiveau, tenminste jaarlijks
- Multidisciplinair team (3 tot 5 personen)
- Duur: 1-3 uur
- Rapporteren van checklijst resultaten en correctieve maatregelen

Observatierondgangen

- Nadruk op menselijk handelen:
 - Reactie van de medewerkers
 - Positie van de medewerker
 - Persoonlijke beschermingsmiddelen
 - Gereedschap en apparatuur
 - Procedures, orde en netheid
- Aandacht voor positieve / negatieve
- Frequentie: veelvuldig, f(risico)activiteiten
- 1 tot 2 personen (max. 3)
- Duur 15 - 30 minuten
- Rapporteren van aantal contacten, regelovertradingen, veilige en risicovolle handelingen en toestanden

Vereiste vaardigheden voor het uitvoeren van observatierondgangen

Opmerken

- Onveilige handelingen
- Veilige werkpraktijken
- Onveilige toestanden
- Ergonomische risico's

Praten over

- Veilige werkpraktijken
- Risicovolle handelingen
- Ergonomische risico's
- Andere veiligheidspunten

Betrokkenheid winnen

Geheugensteuntje om veilig te werken

- Begin elke vergadering met een VGM-onderwerp
- Vraag naar statistieken en corrigerende acties
- Wees een voorbeeld in het volgen van de regels
- Deel uw ervaringen met collega's binnen en buiten Borealis
- Doe regelmatig een observatierondgang
- Herinner collega's aan TAKE 2

BOREALIS

B 010 / R 001

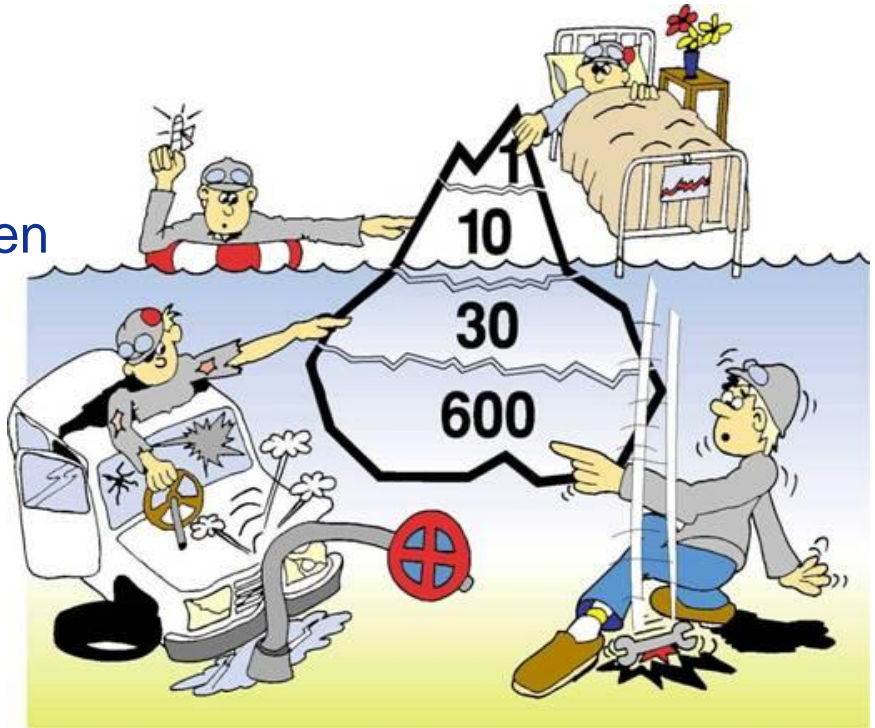
Checklist voor observatierondgangen

- Stop en observeer mensen
- Stel mensen op hun gemak
- Leg uit wat je aan het doen bent en waarom
- Vraag: "Wat is de taak?"
- Prijs veilig gedrag
- Vraag: "Wat is het ergste incident dat kan gebeuren en hoe zou het kunnen gebeuren?"
- Vraag: "Waarom werk jij op een onveilige manier?"
- Vraag: "Welke corrigerende actie is vereist?"
- Bereik engagement tot handelen

Herinner mensen aan onze gouden regel
- als het niet veilig kan,
doen we het helemaal niet!!

Aandacht voor alle incidentmeldingen

- Ijsbergconcept
- Alle incidenten onderzoeken.
- Per afdeling onderzoekers.
- Stimuleren bijna ongevalmeldingen
- Incident onderzoekscomité bewaakt proces en kwaliteit onderzoek
- Leren uit ongevallen van andere locaties
- Uitwisselen beste praktijken

Risicoherkenning - oefeningen

(niet toegevoegd omwille van auteursrechten)

Enkele voorbeelden:

- Blind Man's Bluff
 - Outtakes UK: http://www.outtakes.co.uk/film_library.php?film=46, (verschillende aanvullingen beschikbaar voor diverse industrieën).
 - TFC: Gevaar herkennen, risico's vermijden (Vertaling Blind Man's Bluff) <http://www.tfc.nl/webshop/productdetail.asp?ProductID=2269>
- Foto's van gevaarlijke handelingen en toestanden in de onderneming

Behaviour Based Safety

Nieuwe trend

Wat zijn de valkuilen?

SHAPING *the* FUTURE *with* PLASTICS

Wat zijn de valkuilen?

- Gedragsveranderingprogramma alleen gericht op uitvoerende:
 - afschuiven van verantwoordelijkheid naar uitvoerende.
 - geen aandacht meer voor de dingen die leidinggevenden moeten doen
- Gedrag is één van de oorzaken van incidenten maar niet de enige
- Werknemers die risicovol gedrag vertonen bedreigen met ontslag.
- Verwijtcultuur – bestraffen van onveilig gedrag.
- Observatierondgangen kunnen, bij slechte implementatie en opvolging, medewerkers tegen elkaar opzetten.
- Geen aandacht meer voor technische verbeteringen, opleiding, aanpassing van het beheersysteem, ...

Dus als je wil starten met BBS tracht de balans te vinden

- BBS kan een belangrijke bijdrage leveren in het onder de aandacht brengen van risicovol gedrag.
- BBS verhoogt de waarschijnlijkheid dat regels en procedures gevolgd worden.
- Indien echter alle aandacht gaat naar het verbeteren van gedrag, zonder dat er nog energie gestoken wordt in het verbeteren van:
 - de organisatie, aansturing, motivatie en beloning van medewerkers
 - de werkomgeving, gereedschappen en uitrustingenzal dit leiden tot het behandelen van symptomen, zonder evenwel alle basis- of onderliggende oorzaken aan te pakken.
- BBS dient te passen in een overkoepelend VGM zorgsysteem.

Voortdurende aandacht voor veiligheid, gezondheid en milieu

Bedankt
voor de
aandacht

“If we can’t do it safely, we don’t do it at all”